

Detský domov sv. Klementa Hofbauera, Kláštorná 2, 065 03 Podolíneec

Program centra

a) Kontaktná adresa a telefónne číslo, alebo iný kontaktný údaj centra:

Detský domov sv. Klementa Hofbauera

Kláštorná 2

065 03 Podolíneec

e-mail: ddskh1@gmail.com

web: www.ddskh.sk

tel.: 052 4391247

mobil: +421 948 526661

+421 948 535588

b) Adresa miesta vykonávania opatrení:

Kláštorná 2, 06503 Podolíneec

c) Účel centra podľa § 45ods. 1 písm. a) až d) zákona:

Vykonávanie opatrení dočasne nahradzujúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie, alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení **ústavnej starostlivosti**, o nariadení **neodkladného opatrenia**, alebo o uložení **výchovného opatrenia**.

d) Druh vykonávaných opatrení:

Centrum vykonáva „pobytové opatrenia súdu“ na základe rozhodnutia súdu o:

- nariadení **ústavnej** starostlivosti
- uložení **výchovného** opatrenia
- nariadení **neodkladného** opatrenia

e) forma vykonávania opatrení podľa § 45 ods. 4 zákona:

Centrum vykonáva opatrenia **pobytovou formou**.

f) opis ciel'ovej skupiny centra:

Centrum vykonáva starostlivosť o deti od narodenia až do dospelosti, najdlhšie do 25. roku veku, ktorým bolo **nariadené pobytové opatrenie súdu.**

g) dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre, ak centrum vykonáva opatrenia podľa § 47, § 48 a § 59ods.1 písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d) zákona:

Centrum zatiaľ nevykonáva opatrenia pobytovou formou na základe dohody, ani opatrenia ambulantnou, alebo terénnou formou z dôvodu nedostatku priestorových a personálnych kapacít.

h) celkový počet miest v centre a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra, počet miest v jednotlivých budovách centra, strana 2 Zbierka zákonov Slovenskej republiky 103/2018 Z.z.

Centrum ponúka na obsadenie 50 miest, z toho 40 miest v budove centra v štyroch bytoch a 10 miest v profesionálnych náhradných rodinách.

i) opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra, a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu detí a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou,

Centrum sídli v budove kláštora redemptoristov. V budove sú 4 byty a časť pre odborných zamestnancov DeD.

Deti sú ubytované v štyroch bytoch po **10 miest**, v prípade potreby až 12 miest. Každý byt má samostatný vchod, sociálne zariadenie (sprchy, WC), kuchyňu, obývačku, spálne (viď príloha). Deti tvoria heterogénne skupiny čo do veku i pohlavia. Súrodenci bývajú spolu, rozdelení sú len ak sú na to vážne výchovné dôvody.

Každá samostatná skupina má k dispozícii:

- kuchyňu s týmto zariadením: kuchynská linka s potravinovou skriňou, 2 stoly, 12 stoličiek, plynový sporák, chladnička s mrazničkou, mikrovlnná rúra, kuchynské vybavenie a odpad. kôš
- dennú miestnosť (obývačku) - nábytok, sedaciu súpravu 3 – 4 stoly, 13 stoličiek, televízor, rádio, odpad. Kôš,...
- kuchyňa a denná miestnosť (obývačka) sú v jednom byte spojené.
- spálne – posteľe, nočné stolíky, skrine, odpad. koše
- sociálne zariadenie pozostávajúce prevažne z troch umývadiel, dvoch sprchovacích kútov, dvoch uzamykateľných WC, odpad. koša. Pri sprchovaní sa dá soc. zar. zamknúť.
- chodbu

Jednotlivé miestnosti majú steny s vápennou maľbou a PVC a laminátové podlahy. Steny a podlahy sociálnych zariadení sú s keramickým obkladom a vápennou maľbou, steny chodieb sú opatrené vápennou maľbou a podlaha je pokrytá protišmykovou keramickou dlažbou. V miestnostiach je prirodzené denné osvetlenie a sú ľahko vetrateľné.

Veľkosť a usporiadanie bytov je zrejmé z tabuľky.

Číslo miestnosti	Plocha v m2	Počet lôžok
Byt č. 6	155	
307 – WC	12	
308 – kuchyňa + obývačka	61	
306A – sprcha	12	
302 – kancelária	25	
310 – sklad	30	
Byt č. 2	155	10
230 – kuchyňa + obývačka	61	
230 A – spálňa	12	2
231 – spálňa	25	3
232 – spálňa	30	5
233 – umývarka, WC	12	
234A - chodba	15	
Byt č. 3	198	10
224 - chodba	39	
226 – spálňa	15	2
227 – spálňa	13	3
228 – kuchyňa	13	
229 – umývarka, WC	12	
245 – obývačka	40	
247 – hospodárska miestnosť	40	
251 – spálňa	13	2
251 A – spálňa	13	3
Byt č. 1	171	10
212 – spálňa	15	3
213 – kuchyňa	28	
214 – umývarka, WC	15	
215 – obývačka	28	
215 A – spálňa	20	3
215 B - spálňa	20	4
250 – chodba	45	
Byt č. 4	162	10
209 A – obývačka	22	
209 B – kuchyňa	15	
209 C – umývarka, WC	16	
209 D – chodba	45	
210 spálňa	15	4
211 A – spálňa	14	2
211 – spálňa	29	4

Kancelárske priestory a návštevná miestnosť sú na 1. poschodí:

- č. dverí 220 – kancelária (ekonóm, hospodár)
- č. dverí 219 – kancelária (riaditeľ DeD)
- č. dverí 218 – kancelária (zástupca riaditeľa DeD)
- č. dverí 217 – kancelária (sociálni zamestnanci)
- č. dverí 216 – kancelária psychológ
- č. dverí 306 – kancelária psychológ
- č. dverí 305 – návštevná miestnosť

V suteréne budovy je umiestnená dielňa pre deti z DeD a sklad bicyklov.

Voda a kanalizácia:

V celej budove sa používa voda z mestského vodovodu. Odpadová voda a splašky sú odvedené do mestskej kanalizácie.

Vykurovanie a ohrev teplej vody:

V celej budove je teplovodné kúrenie.

Ohrev teplej vody je riešený v 3 bytoch plynovými zásobníkmi vody a v 1 byte elektrickým zásobníkom.

Vonkajšie priestory:

DeD má k dispozícii dvor, ktorý delíme na dve časti.

V prednej časti je trávnatá plocha, ktorú deti využívajú na hry, garáže pre 2 autá a malotraktor a parkovisko pre autá. V zadnej časti sa nachádza multifunkčné ihrisko a detský kútik.

Podmienky zachovania súkromia:

Pri používaní sociálnych zariadení sa kvôli súkromiu a intimitě dajú uzamknúť. Na izbách je to podobne, ako doma vo viacdetej rodine, z bezpečnostných dôvodov sa izby nezamykajú... Rodičia sa môžu s deťmi stretnúť na 3 miestach:

V bytovej jednotke na poschodí (na požiadanie), ktorá má na dverách guľu a sú tam uzamykateľné sociálne zariadenia,

Na spoločnej chodbe centra

Na dvore centra

Počas návštev na chodbe a dvore centra rodičia detí a ich blízke osoby využívajú sociálne zariadenia na spoločnej chodbe (1. Poschodie), v ktorých sú 4 „bunky“. Jednotlivé bunky sa dajú uzamknúť.

- j) počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa §4 ak centrum zabezpečuje odbornú pomoc, alebo činnosť podľa § 49 ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení tejto odbornej pomoci alebo činnosti inými odborníkmi**

V centre pracuje 38 zamestnancov v tomto zložení:

<i>Pozícia</i>	<i>počet</i>	<i>vzdelanie</i>
- riaditeľ centra	1	VŠ
- zástupca riaditeľa	1	VŠ

- ekonóm	1	SŠ
- hospodár	1	SŠ
- sociálny zamestnanec	2	VŠ
- psychológ	2	VŠ
- vychovávateľ	8	VŠ
	3	SŠ
- gazdiná	12	SŠ
- profesionálny náhr. rodič	5	SŠ
- údržbár – vodič	1	SŠ
- upratovačka	1	SŠ

Odborný tím:

	<i>stupeň vzdelania</i>	<i>študijný odbor</i>
Psychológ psychológia)	VŠ 2. St..	psychológia – 3.1.9. (št. program sociálna a pracovná
Psychológ	VŠ 2. St.	psychológia – 3.1.9. (št. program psychológia)
Sociálny pracovník	VŠ 2. St.	sociálna práca
Sociálny pracovník 219/2014)	VŠ 1. St.	sociálna práca (udelená výnimka v zmysle zák. č.

Rozloženia zamestnancov v samostatne usporiadaných skupinách:

Skupina č. 1

	<i>stupeň vzdelania</i>	<i>študijný odbor</i>
vychovávateľ	USO	vychovávateľstvo + ŠP
vychovávateľ	VŠ 1.st	predšk. Ped. Znevýhodnených skupín
gazdiná	SOU	kuchárka - servírka
gazdiná	SOŠ s mat.	podnikanie v remeslách a službách
gazdiná ½	SOŠ s mat.	podnikanie v remeslách a službách
gazdiná ½	SOŠ	mechanik strojov a zariadení

Skupina č. 2

vychovávateľ	VŠ 1. St	vychovávateľstvo + ŠP
vychovávateľ	USO	vychovávateľstvo + ŠP
vychovávateľ	VŠ 2. St.	špeciálna ped. a ped. mentálne postihnutých
gazdiná	SOU	kuchárka - servírka
gazdiná	SOU	kuchárka - servírka
gazdiná	SOU	krajčírka

Skupina č. 3

vychovávateľ	VŠ 2. St	psychopédia
vychovávateľ	VŠ 2. St	vychovávateľstvo + ŠP
vychovávateľ	USO	vychovávateľstvo + ŠP
gazdiná	SOU s mat.	kuchárka
gazdiná	SOŠ s mat.	kuchárka

gazdiná	SOU	kuchárka servírka
---------	-----	-------------------

Skupina č. 4

vychovávateľ	VŠ 1. st. + DPŠ	vychovávateľstvo + ŠP
vychovávateľ	VŠ 2. st. + DPŠ	učiteľstvo
vychovávateľ	VŠ 2. st.	špeciálna ped. + ped. mentálne postihnutých
gazdiná	SOŠ s mat.	podnikanie v remeslách a službách
gazdiná	SOU	kuchárka - servírka
gazdiná	SOU	predavačka + kuchárka

Profesionálni náhradní rodičia:

	<i>stupeň vzdelania</i>	<i>študijný odbor</i>
PnR	USO	technické zariadenia budov + príprava PR
PnR	USO	vychovávateľstvo + ŠP + príprava PR
PnR	USO	výroba odevov a bielizne + príprava PR
PnR	USO	konštrukcia a tvorba nábytku + príprava PR
PnR	SOŠ s mat.	Podnikanie v remeslách a službách + príprava PR

Vypustiť pavúka

Z organizačnej štruktúry vyplýva, že oproti plánu na rok 2018 máme o 3 zamestnancov - profesionálnych náhradných rodičov menej, čo je spôsobené nedostatkom ľudí, ktorí túto prácu chcú naozaj vykonávať.

k) opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra alebo špecializovaným programom centra

Program centra je vyvesený na webovej stránke detského domova. Klienti budú oboznámení s programom aj pri osobnom rozhovore a zároveň budú navigovaní na webovú stránku detského domova.

Deti sa oboznamujú s programom centra na komunitných stretnutiach samostatne usporiadaných skupín.

Za oboznámenie detí s programom centra zodpovedajú **lídri** (určený vychovávateľ) samostatne usporiadaných skupín a **ostatní vychovávateľa**.

Rodičov, ktorí o deti prejavujú záujem s programom centra oboznamujú vychovávateľa skupín, v ktorých sú umiestnené ich deti.

Deti, ktoré majú 15 rokov a viac oboznamuje s programom navyiac aj riaditeľ centra.

Deti v profesionálnych rodinách oboznamujú s programom centra profesionálni rodičia primeraným spôsobom.

Nové deti budú oboznámené s programom centra najneskôr do 1 mesiaca od príchodu do centra.

O oboznámení detí a ich rodičov s programom centra sa vedie záznam.

l) opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickým i osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra

Metódy a techniky sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou.

Odborný personál všetky uvedené metódy a techniky sociálnej práce využíva pri práci s dieťaťom, prípadne jeho rodinou.

Metóda pozorovania: uvedomelý základný proces poznávania, prvok experimentálneho usudzovania. Na základe zaznamenaných javov sa vysloví hypotéza. Pozorovanie sa opiera o tri základné techniky:

- a) priame pozorovanie (ktoré sa najviac využíva v prvej fáze, pri vstupnej diagnostike)
- b) nepriame pozorovanie
- c) nepriame pozorovanie pomocou rozhovoru (interview)

Metóda rozhovoru.

Anamnéza sociálneho problému: rozpomätávanie sa, spomínanie, uvedomovanie si, zistenie stavu, podmienok pred sociálnou kolíziou. Opis stavu, súhrn údajov o vývoji, prostredí a jeho vplyvoch, o rodine, v ktorej človek žil. Anamnéza slúži na získanie potrebných informácií o klientovi a jeho problémoch. Využíva sa zvyčajne v prvej fáze – prvý kontakt s klientom (rodinou). V sociálnej práci sa využíva osobná, rodinná, pracovná, sociálna, zdravotná anamnéza atď. Sociálny pracovník hľadá odpoveď pre pochopenie vzniku problému, jeho históriu, snaží sa poznať jeho intenzitu, akútnosť a pod. Dôležité je, aby vedel, čo už klient absolvoval, aké postupy vyskúšal a s akým výsledkom.

Diagnostika v sociálnej práci - diagnóza sociálneho problému. Druhá etapa v sociálnej práci. Proces komplexnej diagnostiky, ktorého výsledkom je získanie čo najobjektívnejších poznatkov o klientovi. Uskutočňuje sa podľa diagnostických metód v sociálnej práci, ktorá je zameraná na zisťovanie, hľadanie príčin, ktoré spôsobili alebo viedli, podmieňovali vznik sociálneho problému. Pri stanovení sociálnej diagnózy sa využíva zámerný sociálny rozhovor s klientom (urobiť sociálnu anamnézu, predstavu klienta o jeho sociálnej situácii, zistiť ako a prečo sociálny problém vznikol, zistiť sociálne role, v ktorých klient zlyhal, poznať jeho vývojový proces, odhadnúť dynamiku možnosti riešenia, rozhovory so skupinou, rodičmi, blízkymi, spolupracovníkmi, členmi minoritnej spoločnosti a pod.). Identifikovať sociálne problémy klienta v tom zmysle, či ide skutočne o sociálny problém (problém treba okamžite riešiť), alebo o sociálnu situáciu, ktorú možno hodnotiť len ako nežiaducu.

Prognostika: V sociálnej práci používame v začiatkoch prognózu ako pomocnú metódu bez aktivity a zásahov (priebeh stavu), s využitím práce sociálneho pracovníka v spolupráci s klientom (sociálna činnosť).

Ekomapa: Slúži na zachytenie aktuálnych vzťahov rodiny, znázorňuje prehľad možných sociálne napätých vzťahov, ale predovšetkým ukazuje možné sociálne zdroje o oporu, čo je veľmi dôležité pri zostavení programu intervencie. Bude vypracovaná spoločne s klientom (rodinou). Osoby sa zakreslia krúžkami (ženy) a štvorcami (muži). Pre zvieratá je dôležité použiť iné symboly, napr. trojuholníky. Do vnútra je možné napísať mená osôb alebo zvierat, príp. aj ich vek. Prerušovaná čiara spájajúca tieto symboly označuje napäté, neisté vzťahy. Plná čiara označuje pozitívne vzťahy. Preškrtná čiara krátkymi kolmicami vyznačuje konfliktný vzťah. Rovnováhu vo vzťahu "branie a dávanie" sa dá vyznačiť šípku, ktorá sa umiestni pri symbole osoby, ktorá viac dáva ako berie.

Genogram: je grafickým znázornením rodinných medzigeneračných vzťahov a umožňuje prehľadné znázornenie aj pomerne zložitých vzťahov, súvislostí a udalostí pomocou jednotlivých symbolov či znakov.

Sociálny plán: spracovanie návrhu riešenia problémovej situácie s dieťaťom (rodinou), konkrétny plán pomoci dieťaťu v sociálnej kolízii. Vlastný plán vychádza z problémovej situácie (vonkajšia stránka problému), z vnútornej stánky, t. j. z nedostatku síl rodiny prekonať alebo sa prispôbiť zmeneným podmienkam a napokon zo silných stránok rodiny a jej členov, ktoré možno aktivizovať v prospech realizácie a adaptácie na zmenené sociálne podmienky. Odborný tím musí zvážiť schopností a predpoklady dieťaťa a rodiny a zladať s možnosťami centra. Po rozbere odborný tím stanovuje niekoľko variantov postupu, plánu, ktoré spolu s dieťaťom či rodinou môže modifikovať. Plán musí byť jasný, pochopiteľný a reálny.

Metóda kompenzácie (nahradenie) nevhodných podnetov: ponúknú dieťaťu (rodine) správnu náhradu.

Metóda posilnenia vlastnej kompetencie: ide o rozbor životného štýlu jedinca, ktorý súvisí s jeho hodnotovou orientáciou. Vhodné je, ak dieťa pochopí dôvody svojej situácie a vhodnosť spolupracovať s pracovníkmi centra a rodič pochopí, na čo má dieťa právo, t.j. že aj ono má svoje práva, osobnú slobodu a že spolutorcom svojho života je každý sám a že rodič má veľké záväzky voči dieťaťu.

Metóda ponuky podnetov vyplývajúcich z individuálnych potrieb: keď sa nesplnia naše ciele, sme frustraní, napr. keď rodičia vkladajú svoje nesplnene túžby do detí, ale tieto môžu byť v rozpore s vlastnými plánmi detí.

Metóda podpory orientovanej na sebarealizáciu: sebarealizáciou si človek potvrdzuje svoju identitu, autonómiu, vedie k vnútornej spokojnosti. Neuspokojenie sebarealizačných potrieb vedie k frustrácii.

Metóda výchovného a sociálneho poradenstva: výchovne a sociálne poradenstvo ma špecifika, ktoré vyplývajú z momentálnej situácie a vyžadujú si sociálne pedagogicky zásah. Krédo je: „Pomôž mi, aby som to urobil sám.“

Preventívna metóda: môže byť v rovine terciárnej, sekundárnej, primárnej. Využíva sa pri kontrolnej práci v teréne. Je veľmi žiadúca.

Metóda prebudenia duchovného života: využíva sa v prípade ak sú u klienta stopy viery v Boha a potenciál duchovného rozvoja. Táto metóda môže pomôcť naštartovať motiváciu riešenia problémov.

Konzultačná činnosť: poskytuje ju odborník, ktorý participuje na probléme dieťaťa.

Tréning: charakteristická metóda pre behaviorálne prístupy, jeho hlavnými zložkami sú učenie, opakovanie a nácvik, optimálnej komunikácie, zvládania konfliktov, asertivity. Klienti cvičia individuálne s poradcom, párovo, v rodine alebo skupine formy efektívnej komunikácie. Príkladom takéhoto typu tréningu je nácvik konštruktívnej hádky. Je založená na tom, že partneri sa učia otvorene ventilovať negatívne pocity, nespokojnosť, kritické pripomienky, pričom rešpektujú určité pravidlá. Komunikácia potom prechádza k sebakritike, k pozitívnemu oceneniu partnera a na zaver k určitému riešeniu problému. Klienti si prostredníctvom tréningu osvoja iný, konštruktívnejší prístup k riešeniu konfliktov.

Hranie rolí: hranie rolí je podobná metóda ako modelovanie. Rozdiel je v tom, že pre hraní roli sú vybrané situácie zo života, alebo hypotetické situácie, ktoré sa môžu stať v blízkej budúcnosti. Pri hraní roli klient najčastejšie hra sám seba v interakcii s reálnym partnerom alebo pri skupinovej práci s inými členmi skupiny prehrávajú rolu partnera. Užitočnou pre klientov býva výmena rolí. Prehranie role môže druhému človeku priblížiť prežívanie druhého človeka, jeho pocity, umožni mu vidieť problém jeho optikou. Po takejto skúsenosti je väčší priestor pre hľadanie prijateľného riešenia.

Konfrontácia: poradca upozorňuje klienta na rozdiely a rozpory v jeho tvrdeniach, správaní, v chápaní seba i iných. Klient s poradcom sa však môžu dostať aj do vzájomnej konfrontácie, keď každý z nich zastáva iné vlastné stanovisko. Pri párovom alebo rodinnom poradenstve

môže prísť ku konfrontácii názorov a postojov jednotlivých členov rodiny, pri skupinovom ku konfrontácii medzi názormi jednotlivca a skupiny.

Reflexia - poradca odráža to, čo povedal klient, preformuluje klientove odpovede, aby stimuloval ďalší klientov vzhľad a sebareflexiu, ostáva v rámci klientovej výpovede, môže formulovať jasnejšie a precíznejšie ako klient alebo vybrať z výpovede klienta dôležitú pasáž. Reflexia sa niekedy označuje ako nedirektívna interpretačná technika.

Metódy a formy výchovnej práce.

výchovnými metódami, pôsobíme na 6 zložiek osobnosti dieťaťa:

- 1 - intelekt (vysvetľovanie a presvedčanie)
- 2 - city (metóda mravného hodnotenia, povzbudenia a trestu)
- 3 - vôľu (metóda cvičenia a navykania)
- 4 – vieru (duchovný život osobnosti)
- 5 – fyzický rozvoj(hrubá motorika, jemná motorika, výživa,...)
- 6 – sociálne cítenie (vzťahy s ľuďmi, rodinou blízkymi,...)

Výchovná práca, ktorá prebieha v našom centre, prebieha predovšetkým spoluprácou s vychovávateľom, odborným tímom, špecialistami a vlastnou činnosťou detí (ich komunikáciou s okolím a získavaním vlastných skúseností). Všetko je založené na priamych zážitkoch z činnosti, vychádzajú čiastočne z individuálnej voľby, detskej zvedavosti, plnenia si povinností, potreby nenudiť sa, realizovať sa a baviť sa s ostatnými.

Program je naplňovaný formou pravidelnej činnosti (individuálna, kolektívna, skupinová práca), ponukou odpočinkových a spontánnych aktivít.

Metódy používané pri spontánnej, neriadenej činnosti:

pozorovanie, získavanie skúseností prežívaním,

experimentovanie,

hra, individuálna práca,

vlastná tvorba, aktivizujúce hry,

práca vo dvojici, v skupine, partnerská „výuka“,

samostatné a skupinové riešenie problémov,

hodnotenie, sebahodnotenie

Metódy používané pri riadenej činnosti:

rozprávanie, dramatizácia, vychádzka,

vyhľadávanie informácií, riešenie problémových situácií,

rozhovor, diskusia, komunikácia v kruhu,

prezentácia výsledkov a ďalšie...

Formy práce pri spontánnej činnosti:

odpočinok, čítanie kníh a časopisov,

tematické hry (domov, rodina, škola doprava...)

konštruktívne hry so stavebnicou,
stolné hry, skladanie obrázkov,
ručné práce
voľné kreslenie, omaľovávanky, dopĺňovačky,
dramatizácia rozprávky

Formy práce pri činnosti riadenej:

vychádzky s pozorovaním,
domáce práce
práce na poli a v záhrade
práce v dielni a pomocné práce
technické práce s rôznymi druhmi materiálu,
ručné práce s využitím rôznych výtvarných techník,
besedy,
práce s knihou,
súťaživé hry, didaktické hry,
hudobne pohybové hry, spev, tanec, dramatizácia
TV chvíľky,
športové hry,
výukové programy na PC.

Oživením výchovného programu v centre sú príležitostné akcie a projekty (deň matiek, vianoce), ktoré nie sú zahrnuté do týždennej skladby činností, alebo sa zahŕňajú plánovite v určitom období. Súčasťou programu je aj príprava na vyučovanie:

Pri všetkých týchto aktivitách sú rešpektované **požiadavky na voľný čas dieťaťa:**

- požiadavka pedagogického ovplyvňovania voľného času, keď vychovávateľ navodzuje a motivuje činnosť a oceňuje výkony detí,
- požiadavka dobrovoľnosti, keď sa dieťa zapojí do jemu primeranej činnosti na základe vlastného záujmu a dobrej motivácie,
- požiadavka záujmovosti , s prvkami pestrosti,
- požiadavka aktivity, kde je činnosť volená tak, aby v nich mohli byť úspešné všetky deti, aby sa čiastočne zúčastňovali na tvorbe a príprave činností, na ich realizácií aj hodnotení,
- požiadavka citlivosti, ktorá závisí na prežívaní kladných emócií v priebehu aj po hodnotení ukončenej činnosti,
- požiadavka sebarealizácie, lebo činnosťou dieťa objavuje svoje dobré stránky, ak je jeho snaha a výsledky jeho práce kladne hodnotené okolím.

Obsah výchovnej práce

Obsah výchovnej práce nadväzuje na životné skúsenosti, výchovu v centre, výuku v škole, rozvíja, prehľbuje a upevňuje vedomosti, zručnosti, talenty, sociálne danosti,... Deti sa snažia

objavovať veci z iného uhla pohľadu, aký poznajú z nefunkčných rodín získané vedomosti analyzovať, dávať ich do súvislostí, riešiť nové situácie, problémy:

- Získavajú fyzické zručnosti a návyky, cibrá si hrubú a jemnú motoriku,
- Sociálne zručnosti a návyky – život v rodine, spoločenstve, zodpovednosť,...
- Hygienické a zdravotné zručnosti a návyky
- Základy správania sa a komunikácie – s rodičom, súrodencom, kamarátom, vychovávateľom, dospelým
- rozvíjajú poznanie, že aj keď sme odlišní, musíme si rozumieť, máme svoje práva ale aj povinnosti,
- osvojujú si pravidlá spoločenského správania,
- pracujú v kolektíve, mladší sa učia od starších,
- rozvíjajú svoje vnútorné kvality,
- budujú si hodnotový systém,
- získavajú finančnú gramotnosť
- pestujú zdravý životný štýl,
- učia sa prijať svoju životnú situáciu,
- učia sa odpustiť, prijať svoju rodinu takú, aká je
- pripravujú sa na povolanie,
- pripravujú sa na osamostatnenie sa, samostatný život, či život v prostredí svojej biologickej rodiny

V programe centre je uplatňovaný integrovaný prístup plánovanej činnosti, námety sú združované do tematických blokov a činnosť koordinovaná odborníkmi s bohatou skúsenosťou.

Opis psychologickej pomoci a starostlivosti:

Psychologická starostlivosť je poskytovaná každému klientovi v centre. „Mladým dospelým“ je starostlivosť poskytovaná s ich súhlasom. Činnosť psychológa v centre zahŕňa prácu s klientom, vlastnou rodinou klienta (biologickí rodičia, príbuzní), budúcou náhradnou rodinou (pestúni, osvojiteľia), so žiadateľmi o NRS, s osobou blízkou klientovi, prácu s odborným tímom detského domova (vychovávateľia, sociálni pracovníci, profesionálni rodičia) ako i konzultácie s ďalšími odborníkmi (psychiater, externý špeciálny a liečebný pedagóg, učiteľ, psychológ v iných zariadeniach a i.). Psychológ sa riadi etickým kódexom psychológa.

Psychológ v centre vykonáva:

- a) **vstupnú odbornú diagnostiku** – vykonáva sa všetkým novým klientom umiestneným do zariadenia najneskôr do 3 mesiacov od príchodu klienta do zariadenia.

- b) **opakované odborné diagnostiky** – vykonáva sa u klientov len v prípade zmeneného psychického a emočného stavu klienta alebo na žiadosť inej inštitúcie, ktorá je oprávnená si psychodiagnostiku žiadať.
- c) **periodickú odbornú psychodiagnostiku** – vykonáva sa u detí do 3 rokov. Cieľom je skrining psychomotorického vývinu dieťaťa. U detí do 12 mesiacov sa skrining realizuje 1x mesačne, u detí od 13 - 36 mesiacov minimálne 1x za 3 mesiace. Pri deťoch s ŤZP sa do 36 mesiacov vykonáva minimálne 1x za 6 mesiacov.
- d) **odporúčanie klienta inému špecialistovi na odbornú diagnostiku** – v prípade potreby doplnenia si celkového klinického obrazu.
- e) **psychologické poradenstvo individuálne** – zahŕňa skrining psychického a emočného stavu klientov, psychologické poradenstvo, individuálnu prevenciu, individuálnu psychoterapiu (ak nie je absolventom psychoterapeutického výcviku zabezpečí prostredníctvom externého odborníka)
- f) **psychologické poradenstvo skupinové** – zahŕňa preventívne aktivity (protidrogová prevencia, prevencia sexuálneho zneužívania a sexuálneho správania, šikanovanie a i.), sociálno-psychologické výcviky či iné skupinové aktivity.
- g) **psychologickú prácu s mladými dospelými** – poskytuje poradenstvo, ak si „mladý dospelý“ sám žiada, tak aj 2 roky po odchode zo zariadenia. Vždy musí byť podpísaný informovaný súhlas klienta.
- h) **psychologické poradenstvo pre biologických rodičov a príbuzných** – poskytuje poradenstvo, spolupodieľa sa na úprave rodinných pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí a poskytuje poradenstvo pri problémoch vyvstávajúcich z danej životnej situácie rodičov či príbuzných.
- i) **psychologickú prácu s profesionálnymi náhradnými rodinami** – zahŕňa podporu a poradenstvo v oblasti výchovy, vzdelávania, osobnostného, emocionálneho či sociálneho rozvoja dieťaťa, prevenciu syndrómu vyhorenia u PNR, konfrontáciu so správnosťou postupov pri starostlivosti o dieťa. Psychológ pravidelne navštevuje domácnosť PNR, minimálne 1x za mesiac.
- j) **prípravu klientov do náhradného rodinného prostredia** – psychológ vykonáva poradenstvo spôsobom priradeným veku a kognitívnej schopnosti klienta. Klientovi, ktorý je sám schopný formulovať svoje názory zabezpečuje právo slobodne sa k NRS vyjadriť. S názorom klienta pracuje, informuje ho o možnostiach a účinkoch NRS.
- k) **zúčastňuje sa interakcií a sleduje celý proces osvojenia a zverenia do pestúnskej starostlivosti** – spolupodieľa sa na nadväzovaní a vytváraní osobného vzťahu medzi žiadateľom o NRS a konkrétnym klientom. Je na interakciách prítomný, žiadateľom poskytuje poradenstvo, zabezpečuje klientovi psychologickú starostlivosť. Z každej interakcie píše hodnotiacu správu.

- l) **prípravu klientov na rôzne druhy premiestnenia** – poskytuje podporu v krízových intervenciách i v situáciách kedy dochádza k premiestneniu klienta.
- m) **konzultačno – poradenskú činnosť pre zamestnancov** – psychológ je súčasťou odobrného tímu, spolupracuje s členmi tímu, konzultuje aktuálny psychický stav klienta, jeho správanie a problémy a je nápomocný pri ich riešení. Blízko spolupracuje so sociálnym zamestnancom v otázkach zisťovania sociálneho a psychického vývoja detí, ich vzťah k prostrediu, sanáciu rodinného prostredia a i. Spolupracuje so zamestnancami priameho kontaktu s deťmi a je im podľa potreby nápomocný pri riešení výchovných problémov.
- n) **vedie spisovú dokumentáciu dieťaťa** – jej súčasťou sú psychologické správy, záznamy psychologickéj práce, materiály z vyšetrení, psychologické správy k NRS a osvojeniu a i. psychologické správy.

Psychológ môže vykonávať aj iné pracovné činnosti ako napr. účasť na prípadových konferenciách, poradách zariadenia, štúdium spisovej dokumentácie, štúdium odbornej literatúry k prípadu, účasť na metodických stretnutiach, konferenciách, sprevádzanie klienta k inému odborníkovi, špecialistovi. Psychológ v zariadení sa pravidelne zúčastňuje supervízie a kontinuálneho vzdelávania.

m) opis plánovania a poskytovania odbornej pomoci, ak centrum poskytuje starostlivosť tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu podľa § 46 ods.8 zákona

Naše centrum neposkytuje starostlivosť tehotnej žene a žene po pôrode a jej dieťaťu.

n) opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

- Výchovná činnosť vychádza z poznania zverených detí
- Prihliada na potreby detí
- Plán sa vypracováva týždenne
- Obsahuje 2 zložky:
 - Plán výchovnej práce s dieťaťom
 - Plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou
- Pri práci s mladým dospelým sa vypracováva:
 - Plán osamostatňovania sa mladého dospelého
 - Plán návratu mladého dospelého do biologickej rodiny
- Plnenie plánu je kontrolované vedúcou výchovného úseku
- Plán sa prehodnocuje mesačne na komunitných stretnutiach jednotlivých skupín

Naším cieľom v samostatne usporiadanej skupine je vytvoriť pre deti také prostredie, ktoré sa svojimi základnými atribútmi približuje životným podmienkam v klasickej stabilnej rodine. Samostatne usporiadaná skupina má byť pre dieťa pevným zázemím, kde dieťa cíti atmosféru lásky, vzájomnej dôvery, úcty, spoločne s jej členmi žije a pracuje, prežíva radosť i starosť, úspechy i sklamanie. Cieľom je pomôcť dieťaťu vyrovnať sa so stratou rodiny a v spolupráci s ostatnými vychovávateľmi, členmi odborného tímu jednotne postupovať vo výchove, vytvárať pevné väzby založené na dôvere a rešpekte, naplňovať potreby dieťaťa. Činnosť vychovávateľa v priamom kontakte s dieťaťom v samostatne usporiadanej skupine (ďalej SUS) má cieľ naplňovania potrieb dieťaťa a naplňovania jeho základných ľudských práv. Ide o individuálnu a skupinovú prácu s deťmi, ktorá sa zameriava na :

- a) naplňovanie potrieb jednotlivých detí
- b) vytváranie bezpečného prostredia pre deti
- c) kontakt detí s biologickou rodinou a blízkymi osobami
- d) výchovu a vzdelávanie
- e) prípravu na budúcnosť, osamostatnenie sa
- f) zdravotnú starostlivosť

Činnosť v SUS sa plánuje tak, aby podporovala vytváranie harmonickej klímy v samostatnej skupine. Pri plánovaní cieľov a úloh kladieme dôraz, aby boli v súlade so záujmami detí a tie vychádzajú z náplne denného resp. týždenného programu SUS. Vynára sa aj požiadavka, vzhľadom k tomu, že v Centre máme heterogénne skupiny-poznať a rešpektovať potreby, záujmy a mentálnu úroveň detí rozdielneho pohlavia a veku a to sa musí premietnuť do projektovania jednotlivých činností v SUS tak, aby sa uspokojili záujmy a potreby všetkých detí.

Vychovávateľ realizuje výchovnú činnosť so skupinou detí a riadi sa

- denným programom v SUS – hodnotí sa večer – vychovávateľ + deti
- plánom výchovnej práce s jednotlivým dieťaťom- vyhodnocuje sa 1 krát mesačne
- celoročným plánom Centra
- a týždenným plánom SUS
- Činnosti sú zaznamenávané v denných záznamoch SUS, v záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine dieťaťa.

Základom plánovania je **denný program SUS**, ktorý obsahuje rôzne druhy činností. Plán si vytvára každá SUS. Na jeho prípravu sa podieľajú všetci zamestnanci a aj deti. Svoje miesto tu má odpočinok, oddych, príprava na vyučovanie,

záujmové činnosti -turistika, šport, vychádzky, tanec, pohybové aktivity,

krúžky v CVČ, v škole,

aktivity v ZUŠ,

samoobslužné činnosti a iné aktivity

V programe dňa sa ráta aj s chvíľami, kde má dieťa pocit súkromia, pohovoriť si s vychovávateľom alebo s inou blízkou osobou.

Sú tu zahrnuté aj činnosti týkajúce sa prevádzky SUS – upratovanie, nákupy, pomoc pri príprave a aj príprava jedla. V dennom programe SUS sa činnosti striedajú a tým vlastne vyhovujú psychologickým požiadavkám detí v skupine. Plánovanie v SUS dáva životu vychovávateľa a dieťaťa väčšiu systematickosť a uľahčuje aj kontrolnú činnosť. Výchovne pôsobí aj na deti, ktoré si zvyknú na určitý sled činností, rozvíja ich schopnosť orientovať sa v čase, podnecuje zodpovednosť.

Do plánu SUS sa zahŕňajú aj činnosti mimo Centra, aby deti dostali dostatok sociálnych podnetov a neboli izolované, vytvárali si kontakt s vrstovníkmi zo širšieho sociálneho prostredia.

- o) opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti podľa § 16 vrátane počtu hodín určených na nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi a personálne zabezpečenie tejto prípravy, ak centrum vykonáva aj prípravu navykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti**

Naše centrum nevykonáva prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti.

- p) uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia, ak centrum vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou**

Naše centrum nevykonáva opatrenia ambulantnou ani terénnou formou.

- q) opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou**

Individuálny plán rozvoja osobnosti (IPROD) je dokument, ktorý sa vypracúva osobitne pre každé dieťa umiestnené v centre. Tvorí základnú informáciu o priebehu starostlivosti a výchovy a slúži k ďalšiemu plánovaniu činnosti. Ide o nástroj práce, ktorého cieľom je poukázať na potreby dieťaťa a podľa toho určiť ciele alebo spôsob ako pomôcť dieťaťu k ich lepšiemu zvládnutiu. Pri tvorbe plánu má veľmi dôležitú úlohu – spoluúčasť dieťaťa. Určuje, ktoré činnosti považuje za najdôležitejšie. IPROD prispieva aj k zapojeniu rodiny do riešenia budúcnosti dieťaťa.

Zo Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele sa IPROD pravidelne vyhodnocuje – komplexne 1x za polrok, jednotlivé časti 1 x mesačne.. Základom IPRODu je diagnostická, zdravotná a sociálna správa o dieťati. Informácie spracúva odborný tím

detského domova ako aj ÚPSVaR, pod ktorý dieťa patrí. Správa sa môže doplniť aj stanoviskami z Centra pedagogických a psychologických poradní, z Centra špeciálno – psychologických služieb, od logopéda, zo školských resp. zdravotníckych zariadení . Obsahom diagnostickej správy je najmä sociálna anamnéza rodiny (napr. posúdenie možnosti návratu dieťaťa do rodiny, zváženie potreby hľadania náhradnej rodiny, metódy psychologickéj práce, na ktorých dieťa v spolupráci so psychológom participuje. Obsahom zdravotnej správy je najmä zdravotná anamnéza ,sumár údajov o lekárskej prognóze, možnosti rediagnostiky.

Plán výchovnej práce s dieťaťom

sa vypracúva v spolupráci s vychovávateľom, psychológom a sociálnym pracovníkom. Hlavnú úlohu pri jeho tvorbe má vychovávateľ a dieťa. Tým, že dieťa participuje na tvorbe plánu preberá za svoje rozhodnutia aj zodpovednosť. Samotná participácia je závislá od veku dieťaťa, jeho mentálnych schopností, sociálnych zručností a individuálnych osobitostí. Zásadné poslanie pri tvorbe plánu výchovnej práce má psychológ, ktorý po diagnostike, resp. rediagnostike vypracúva pre jednotlivé deti odporúčania pre ďalšiu činnosť. Plán poukazuje na aktuálnu situáciu, v ktorej sa dieťa nachádza a z nej vyvodzuje úlohy pre ďalšie smerovanie .

V centre máme plány výchovnej práce rozdelené podľa veku : **pre deti do 6 rokov**, ktoré sú zamerané na vývinové potreby dieťaťa : zdravotné potreby, fyzický vývin, psychické potreby – hrubá a jemná motorika, grafomotorika, kognitívny vývin, vnímanie, reč, pamäť, pozornosť, emocionálny vývin. Plán výchovnej práce dieťaťa do 6 rokov sa dotýka aj sociálneho správania, sebaistoty, samoobslužných činností, záujmov a vzťahu k rovesníkom. Tiež sú v nich zapracované úlohy na podporu akceptácie biologickej rodiny a na kontakty s rodinou.

Plán výchovnej práce s dieťaťom **nad 6 rokov** obsahuje činnosti, ktoré sa dotýkajú fyzického vývinu a vzhľadu, vyšších a emocionálnych potrieb, sebaistoty, osobných záujmov, vzdelávacieho vývinu, duchovných potrieb, seba obslužných činností, oblečenia, osobného územia a vlastníctva, majetku. Dôležitými činnosťami sú tie, ktoré podporujú súrodenecké vzťahy, akceptáciu biologickej rodiny , vzťahy k rovesníkom, dospelým a pod.

Plány výchovnej práce sa vyhodnocujú jedenkrát za mesiac v skupinách – komunitné stretnutia, na ktoré sú prizývaní : riaditeľ DeD, zástupca, psychológ a sociálny pracovník. Vo výnimočných situáciách, ak je potrebné, tak aj zdravotník. Pravidelné vyhodnocovania poskytujú užitočnú spätnú väzbu, ktorá je potrebná na ďalšie smerovanie práce s dieťaťom.

Plán sociálnej práce s dieťaťom a rodinou

je zameraný hlavne na sanáciu rodinného prostredia. Plán sociálnej práce s dieťaťom Činnosti a ciele sa budú stanovovať z vyhodnotenia vzťahov rodina – dieťa. Plány budeme zameriavať podľa potrieb konkrétneho dieťaťa na návrat do rodiny, na náhradnú rodinnú starostlivosť, na osvojenie alebo na stanovenie rôznych postupov sociálnej práce s rodinou – zapájanie rodičov do aktivít detského domova, do školských a mimoškolských aktivít, ktorých sa zúčastňuje ich dieťa, do účasti na rodičovských združeníach. Pri tvorbe plánu sociálnej práce s rodinou sa bude zohľadňovať vzdialenosť rodiny od detského domova, dôvody umiestnenia dieťaťa do centra, možnosti zlepšenia vzájomných vzťahov, súdne dôvody vyňatia dieťaťa z rodiny.Pri tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom a rodinou budeme spolupracovať s konkrétnou obcou odkiaľ dieťa , s ÚPSVaR a akreditovanými subjektami podieľajúcimi sa na sanácii rodiny

Cieľom práce s **plnoletou fyzickou osobou** je pripraviť mladého dospelého na osamostatnenie sa:

- prispieť k rozvoju osobnosti vrátane prijatia rodinnej histórie
 - uľahčiť štart do života získaním praktických vedomostí a zručností
 - zlepšiť schopnosť osamostatnenia sa
 - zjednodušiť a urýchliť zapojenie sa do bežného života
 - zvýšiť uplatniteľnosť na trhu práce
 - podporiť a rozvinúť základné občianske vedomosti a zručnosti
 - Vedieť si založiť účet v banke, vybaviť inkaso, rozlíšiť preddavok od vyúčtovania za elektriku, plyn, vodu, telefón
 - Vedieť sa správať v obchode, na úrade, na pošte, aj v situáciách, keď sme v konflikte
 - Poznať úspech aj neúspech, prijatie aj odmietnutie, uznanie aj odpor
- podporná skupina – písanie listov rodičom, sebe, svojmu partnerovi, dieťaťu a Bohu
 - vzdelávanie – oblasť práce, financie, bývanie, rodina a i.
 - komunikačné a sociálne zručnosti – úrad práce, banka, mestský úrad, polícia a i.
 - praktické zručnosti v domácnosti
 - semináre – kriminalita, domáce násilie, obchodovanie, rasizmus
 - exkurzia - návšteva azylového domu, beseda s klientmi, návšteva univerzity
 - ples v meste - spoločenské chovanie

Plán psychologickej práce s dieťaťom a rodinou

je súčasťou IPRODu a vypracúva sa každý rok na základe odbornej diagnostiky klienta alebo na základe úloh vyplývajúcich z prípadových konferencií, z porad zariadenie a i. Plán sa vypracúva najdlhšie na obdobie jedného roka zvyčajne od 1. septembra daného roka do 31. augusta nasledujúceho roka.

Súčasťou plánu psychologickej starostlivosti je

- meno a priezvisko klienta
- dátum narodenia klienta
- vývinové obdobie klienta
- aktuálny názor na rodinu
- plán psychologickej činnosti

- individuálna práca s klientom – zahŕňa skríning psychického a emočného stavu klienta, psychologické poradenstvo, individuálna psychoterapia
- skupinové aktivity – preventívne aktivity, príp. sociálno-psychologický výcvik
- iné – psychologické aktivity s ďalšími osobami (poradenstvo vychovávateľom, profesionálnemu rodičovi a i.)

Na základe potrieb klienta psychológ určí intenzitu individuálnych, prípadne skupinových sedení s klientom. Psychológ realizuje psychologické postupy buď sám alebo ich zabezpečí prostredníctvom externého odborníka. Pri každej zvolenej činnosti sa určí cieľ, ktorý danou aktivitou chce psychológ u klienta dosiahnuť.

Či sa stanovený cieľ práce s klientom podarilo dosiahnuť alebo nie zhodnotí psychológ vo **vyhodnotení plánu psychologickéj starostlivosti o klienta**.

Plán psychologickéj starostlivosti vyhodnocuje psychológ 2x do roka, vždy k 31. januáru a k 31. augustu príslušného roka. Toto vyhodnotenie plánu je súčasťou IPROD-u. Vo vyhodnotení plánu psychologickéj starostlivosti sa psychológ zameriava na vyhodnotenie svojich psychologických činností a aktivít, nevyhodnocuje klienta. V závere vyhodnotenia zhodnotí či odporúča pokračovať v stanovených psychologických činnostiach alebo navrhuje ich zmenu.

Psychológ spolupracuje so sociálnych pracovníkom a vychovávateľom a poskytuje psychologické poradenstvo aj pri príprave „mladého dospelého“ na osamostatnenie sa. Psychológ poskytuje individuálnu psychologickú starostlivosť „mladému dospelému“ aj 2 roky po odchode zo zariadenia, ak o túto starostlivosť sám požiada. Pri tejto starostlivosti je povinnosťou mať podpísaný informovaný súhlas klienta. Takisto je nápomocný pri preventívnych aktivitách či sociálno-psychologických výcvikoch.

r) podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

Podmienky pre záujmovú, športovú a rekreačnú činnosť sú v troch rovinách:

- **v detskom domove:** hudba, spev, tanec, ručné práce, práce v záhrade, futbal, hokej, turistika, atletika,... Detský domov má v rámci areálu k dispozícii multifunkčné ihrisko s dráhou na beh(50 m), doskočiskom na skok do diaľky, vrh guľou, detským ihriskom. V suteréne budovy máme ručnú a strojovú dielňu. Pod patronátom máme časť mestského sadu a kus ornej pôdy. Keďže Podolínec je v podhorskej oblasti a neďaleko sú Vysoké Tatry, je tu veľa možností na turistiku a výlety do prírody. Tým nášho detského domova je zložený tak, že vieme na vysokej úrovni podporovať športovú, kultúrnu, spoločenskú aj pracovnú či náboženskú činnosť.
- **v meste:** futbal, hokejbal, kultúrne podujatia,...
- **mimo mesto:** Dobré spojenie máme do Starej Ľubovne, Kežmarku, Popradu či Levoče

Podmienky pre prejavovanie náboženského vyznania a viery:

V Podolínci je komunita Rímskokatolíckej cirkvi a Evanjelickej cirkvi.

K dispozícii je Farský kostol, Evanjelická modlitebňa a kostol v Kláštore Redemptoristov, v ktorom sídlime.

s) **opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre**

Zdravotná starostlivosť je zabezpečená v zdravotníckom stredisku v Podolínci. V prípade potreby poskytuje zdravotnú starostlivosť nemocnica v Starej Ľubovni.

Psychiatrickú starostlivosť zabezpečuje psychiater v Starej Ľubovni.

Prvotnú zdravotnú starostlivosť zabezpečuje sociálny zamestnanec, ktorý má potrebnú kvalifikáciu.

Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti pre deti umiestnené v PnR

Zdravotná starostlivosť detí v PnR je zabezpečovaná prostredníctvom siete zdravotníckych zariadení v mieste bydliska, alebo najbližšom okolí bydliska PnR.

Každé dieťa má zabezpečenú aj pravidelnú stomatologickú zdravotnú starostlivosť pokiaľ možno taktiež v mieste bydliska a najbližšom okolí bydliska PnR.

Špecializovaná lekárska starostlivosť pre deti sa zabezpečuje taktiež v najbližšom okolí bydliska PnR, kde konkrétny špecialista vykonáva svoju odbornú prax. Ak detský lekár odôvodnene rozhodne o vyšetrení dieťaťa aj ďalej od bydliska PnR, centrum to akceptuje a umožní PnR vycestovať na odborné vyšetrenie.

Výber pediatra a odborných lekárov pre deti **pokiaľ možno uskutočňuje profesionálny náhradný rodič** a v zložitejších prípadoch výber lekára konzultuje PnR s odborným tímom a riaditeľom zariadenia.

Všeobecnú pediatrickú starostlivosť poskytujú deťom ambulancie v blízkosti bydliska PnR nateraz v týchto mestách a obciach:

Stará Ľubovňa

Nová Ľubovňa

Podolíneec

Poprad - Spišská Sobota

Vyšetrenia v odborných ambulanciách:

Očná ambulancia - Stará Ľubovňa

Šrobárov ústav- Dolný Smokovec

Detská fakultná nemocnica Košice - Foniatria

Hospitalizácia dieťaťa – o hospitalizácii dieťaťa sociálny pracovník informuje biologických rodičov dieťaťa. V prípade nutnej operácie, žiada o súhlas biologických rodičov. Počas hospitalizácie dieťaťa ostávajú zamestnanci centra, PnR s dieťaťom v telefonickom, osobnom kontakte, alebo PnR je spolu s dieťaťom hospitalizovaný.

PnR neustále sledujú zdravotný stav dieťaťa, vrátane podávania liekov. Prehľad o zdravotnom stave a poskytnutej zdravotnej starostlivosti v danom mesiaci je uvádzaný v pravidelnom vyhodnocovaní individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa. Všetko sa písomne zaznamenáva, všetko je súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa.

t) opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25. roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Základná školská dochádzka je zabezpečená na Základnej škole s materskou školou v Podolínci a na špeciálnej škole v Podolínci.

Príprava na povolanie sa vykonáva na stredných školách podľa výberu dieťaťa. V prípade potreby dieťa býva na internáte školy s týždennou dochádzkou. Najviac sa využívajú stredné školy v Starej Ľubovni, Podolínci, Kežmarku a v Poprade. Keďže do týchto miest je dobré spojenie vlakom aj autobusom, deti do škôl dochádzajú denne.

Po dosiahnutí plnoletosti deti naďalej pokračujú v štúdiu a v detskom domove im je poskytovaná starostlivosť na základe dohody v zmysle zákona.

Zabezpečenie školskej dochádzky detí, ktoré sú umiestnené v PnR

Deti umiestnené v PnR navštevujú základné školy, materské školy v mieste bydliska PnR, prípadne blízkej spádovej oblasti, resp. podľa dohody PnR, odborného tímu a eventuálne aj rodiča dieťaťa.

Deti prioritne navštevujú verejné školy v mieste bydliska PnR.

Deti nižších ročníkov Základných škôl a deti materských škôl vždy sprevádza profesionálny rodič.

Aktuálne deti navštevujú tieto školské zariadenia:

Základná škola : Poprad – Spišská Sobota

Materské školy:

Podolíneec

Nová Ľubovňa

Poprad - Spišská Sobota

Prípravu na školské vyučovanie zabezpečujú profesionálni náhradní rodičia. Odborný tím spolu s PnR aktívne spolupracujú so školou. PnR sa zúčastňuje rodičovských združení, so školou komunikuje aj bez vyzvania, monitoruje výsledky vzdelávacieho procesu. Sústavne sa informuje o prospechu dieťaťa a jeho vzdelávacom procese a školských aktivitách.

Odborní tím centra raz za pol roka žiada od školy, predškolského zariadenia hodnotenie na dieťa - písomne, ako aj osobnou konzultáciou.

Problémy vo vzdelávaní dieťaťa rieši PnR a podľa potreby s odborným tímom spoločne hľadajú riešenia. V prípade potreby, PnR v spolupráci s odborným tímom centra zabezpečí dieťaťu návštevu napr. logopéda, liečebného pedagóga a pod.

Všetky dokumenty, tlačivá a súhlasy súvisiace so školskou dochádzkou dieťaťa podpisuje PnR, na základe splnomocnenia riaditeľom DeD. Žiacku knižku podpisuje tiež PNR.

u) opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre:

Práva dieťaťa všeobecne:

Dohovor o právach dieťaťa zaručuje najmä tieto práva :

- právo na život a rozvoj,
- právo na meno a štátnu príslušnosť,
- právo poznať podľa možností vlastných rodičov a právo na ich starostlivosť ,
- právo na zachovanie identity (najmä meno, štátnu príslušnosť a rodinné vzťahy),
- právo žiť s rodičmi (pokiaľ sa nejedná o prípady, kedy by to bolo nezlučiteľné so záujmom dieťaťa),
- právo udržiavať kontakt s oboma rodičmi, ak je odlúčené od jedného z nich alebo od oboch,
- rešpektovanie a branie ohľadu na názor dieťaťa, ktoré je schopné formulovať vlastné názory, právo dieťaťa slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú; má právo byť vypočuté v súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka,
- sloboda prejavu a právo na vhodné informácie,
- sloboda svedomia, myslenia a náboženstva,
- sloboda združovania, stretávania sa s ostatnými,
- ochrana pred neoprávnenými zásahmi do súkromia, rodiny, domova a korešpondencie ako aj pred útokmi na česť alebo povesť,
- právo na zdravie a zdravotnú starostlivosť (právo na dosiahnutie najvyššej možnej úrovne zdravotného stavu),
- právo na vzdelanie,
- právo na to, aby sa disciplína na školách zabezpečovala spôsobom zlučiteľným s ľudskou dôstojnosťou dieťaťa a rešpektovaním jeho práv,
- právo na oddych a voľný čas, účasť v hrách,
- právo využívať sociálne zabezpečenie vrátane sociálneho poistenia,
- právo vedieť o svojich právach,
- pozitívne, humánne a urýchlené posudzovanie žiadosti dieťaťa alebo jeho rodičov o vstup na územie štátu alebo jeho opustenie za účelom spojenia rodiny,
- zabraňovanie únosom a zadržiavaniu detí do zahraničia rodičom alebo treťou osobou a ich nevrátenie späť.

Dohovor chráni dieťa pred:

- detskou prácou (hospodárskym vykorisťovaním, vykonávaním práce nebezpečnej alebo brániacej zdraviu, vzdelávaniu alebo rozvoju dieťaťa),
- konzumáciou drog,
- sexuálnym zneužívaním, vrátane prostitúcie a pornografie,
- predajom, únosmi a obchodovaním s deťmi,
- inými formami vykorisťovania,
- mučením a zbavením slobody, krutým, neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním a trestami,
- ozbrojenými konfliktami.

1. spôsob, akým dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou v centre, môže udržiavať kontakt s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah,

Každé dieťa má právo na návštevu blízkej osoby.

Každé dieťa sa môže s blízkymi osobami kontaktovať telefonicky (mobil, pevná linka), písomne a cez sociálne siete.

Písomnú korešpondenciu si dieťa odnáša samo, ak o to požiadá, odprevádza ho vychovávateľ, alebo iné dieťa.

Deti sú motivované, aby sa kontaktovali s rodinou.

2. spôsob, akým sa dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, prokuratúru,...

Na chodbe centra je k dispozícii schránka uzamknutá okresným prokurátorom do ktorej deti môžu vhadzovať podnety, sťažnosti,...

Vo vitríne na chodbe centra sú vyvesené kontakty na detského ombudsmana, detskú linku dôvery, políciu (mestskú, štátnu), orgán SPODaSK.

3. podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu,

Poštu adresovanú centru preberá určený zamestnanec centra.

Po zaevidovaní pošty, rozdeľuje ju na:

- adresovanú na centrum
- súkromnú poštu (meno priezvisko)

Súkromná pošta sa neotvára ani neviduje, odovzdáva sa priamo adresátovi. Ak existuje podozrenie, že doručená pošta by mohla mať zlý vplyv na dieťa (psychická, morálna,...ujma) adresát je vyzvaný aby otvoril zásielku pred určeným zamestnancom (soc. Pracovník, psychológ, vychovávateľ,...)

Internetová sieť je dostupná v každom byte centra pod dohľadom vychovávateľa, ktorý ovláda prístupové heslá na internet. K súkromnej e-mailovej pošte, účtom na sociálnych sieťach dieťaťa má prístup len dieťa.

Každé dieťa môže vlastniť mobilný telefón, za ktorý si samo zodpovedá a dobíja kredit z vreckového. Z pevnej linky má dieťa možnosť telefonovať v kancelárii sociálneho pracovníka, prijímať hovory môže v každom byte.

Telefón a internet je zakázané používať od 22.00 do 6.00 kvôli nočnému klľudu.

Pri porušovaní podmienok používania internetu a telefónu je dieťaťu telefón na dobu od 22.00 do 6.00 odobraný.

Je zakázané nosiť telefón do školy.

Dieťa má právo stretávať sa s rodičmi, príbuznými, prarodičmi, súrodencami a inou blízkou osobou. Ak blízka osoba dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá je dieťaťu známa, má záujem, aby sa dieťa opakovane krátkodobo zdržiavalo mimo centra v jej prítomnosti, je povinná absolvovať informačné poradenstvo v ustanovenom rozsahu. Informačné poradenstvo je zamerané na poskytovanie informácií o náhradnej starostlivosti, o právach dieťaťa v náhradnej starostlivosti, organizácii centra a postupe v rizikových situáciách pre dieťa. **Sociálny pracovník vyhotoví písomný záznam o absolvovaní informačného poradenstva, ktoré je súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa.**

Centrum dohodne s rodičom dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa, s prihliadnutím na potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti rodiča dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, centrum je oprávnené:

- a) určiť, že rodič dieťaťa sa nemôže stretnúť s dieťaťom; dôvod takéhoto určenia musí byť zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a musí byť oznámený súdu a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účel hodnotenia účinnosti pobytového opatrenia súdu,
- b) určiť, že rodič dieťaťa sa môže stretnúť s dieťaťom
 1. len za prítomnosti zamestnanca centra, ktorý môže poskytnúť dieťaťu a rodičovi potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí,
 2. len v centre, ktoré na tento účel utvára vhodné podmienky,
 3. mimo centra, v územnom obvode obce, v ktorej je sídlo centra alebo sa nachádza organizačná zložka centra, v ktorej je dieťa umiestnené,
 4. na inom mieste vhodnom alebo vytvorenom na účel stretávania sa dieťaťa s jeho rodičom,
- c) umožniť dieťaťu pobyt s rodičom mimo centra.

Centrum vždy podporuje rodinné väzby snaží sa ich udržiavať a prehľbovať. O všetkých kontaktoch, návštevách, ako aj o priebehu návštevy sa vedú záznamy, kde je uvedené kto sa s dieťaťom a akou formou kontaktoval.

Centrum umožňuje:

- umožňuje krátkodobé, dlhodobejšie /letné prázdniny/ návštevne pobyty u biologických rodičov a príbuzných

- umožňuje, aby rodičia a príbuzní prichádzali do centra na návštevu za dieťaťom / na tento účel je v centre vytvorená miestnosť/
- návšteva v rodine dieťaťa aj s pracovníkom centra
 - podporuje a povzbudzuje, aby dieťa a taktiež biologickí rodičia a blízky príbuzní spolu komunikovali písomnou formou, telefonicky, cez sociálne siete

Dieťa sa môže zdržiavať mimo centra len so súhlasom centra, o čom sa vedú záznamy, v ktorých je uvedený čas a dátum odchodu dieťaťa z centra a čas a dátum návratu dieťaťa, osobné údaje fyzickej osoby, ktorá dieťa preberá, a to jej meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a miesto pobytu dieťaťa.

Centrum vždy sleduje vplyv pobytu dieťaťa mimo centra na jeho psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin, písomne to vyhodnocuje a zaznamenáva.

Pred plánovaným pobytom dieťaťa mimo centra, centrum rozhodne o poskytnutí príspevku na stravu pre dieťa. Príspevok na stravu vo výške stravnej jednotky sa osobe vyplatí pri prevzatí dieťaťa z centra a taktiež zamestnanci centra pred plánovaným pobytom dieťaťa prešetrí podmienky v rodine, prípadne centrum požiada o súčinnosť zamestnancov orgánu SPODaSK, poprípade obec, mesto. Centrum písomne v lehote min. 3 pracovných dní pred pobytom oznamuje orgánu SPODaSK čas, miesto a dĺžku pobytu dieťaťa mimo centra. Orgán SPODaSK má v tomto čase priestor poskytnúť centru aktuálne informácie o rodinnom prostredí, ak je to potrebné v záujme dieťaťa.

Spôsob, akým sa dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru

Pri umiestnení dieťaťa do centra je dieťa vždy informované o svojich právach, ako aj o možnostiach obrátiť sa na orgán SPODaSK, konkrétneho pracovníka, ktorého dieťa zväčša pozná z návštev v centre, alebo ho sprevádzal pri umiestňovaní do centra. Rozhovory s pracovníkom SPODaSK sa vždy vykonávajú bez prítomnosti zamestnanca centra.

Každé dieťa má vedomosť o tom, na koho sa v prípade pocitu ohrozenia dieťaťa iným dieťaťom, dospelým alebo zamestnancom centra môže obrátiť. Každé dieťa má svoju blízku osobu, /psychológ, odborní zamestnanec, vychovávateľ/ ktorej sa v prípade ohrozenia môže zdôveriť. Deti poznajú čísla na tiesňové linky, môžu požiadať aj o pomoc spolužiakov, učiteľov.

Centrum má zriadenú Schránku pre prokurátora, kde má dieťa možnosť anonymnej sťažnosti na nespokojnosť so starostlivosťou.

Kontakty na verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd, prokuratúru, pracovníčky SPODaSK sú umiestnené na viditeľnom mieste pre dieťa- / vitrína na spoločne prístupnej chodbe v centre/.

V každej SUS je k dispozícii pevná telefónna linka, z ktorej je možné zavolať na tiesňovú linku, taktiež je v každej skupine zabezpečený prístup na internet, počítače nie sú zaheslované. Každé dieťa vie, že v blízkosti centra sa nachádza Mestská polícia, ako aj

Obvodné oddelenie policajného zboru. Staršie deti majú k dispozícii vlastné mobilné telefóny. Každé dieťa v prípade ohrozenia sa môže obrátiť bez vedomia zamestnancov centra na svojich učiteľov, výchovných poradcov, psychológov v školských a predškolských zariadeniach, ktoré navštevujú.

Centrum neobmedzuje deti v prípade, že sa chcú obrátiť na nižšie uvedené inštitúcie. Uvedené kontakty v centre:

- Verejný ochranca práv – písomne poštou alebo elektronicky e-mailom:
Kancelária verejného ochrancu práv
Grösslingová 35
P. O. Box 1
820 04 Bratislava 24
e-mail: detskyombudsman@vop.gov.sk
web: www.detskyombudsman.sk
- Komisár pre deti – písomne poštou alebo mailom, telefonicky nonstop
Úrad komisára pre deti
Odborárske námestie 3
811 07 Bratislava
Mail: info@komisarpredeti.sk
Web: www.komisarpredeti.sk
Telefón: +421 950 439 342
+421 2 32 19 16 91
- Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím – písomne poštou alebo mailom, telefonicky
Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím
Račianska 153
831 54 Bratislava
Mail: sekretariat@komisar.sk
Telefón: +421 2 20 42 03 09
Web: www.komisarprezdravotnepostihnutych.sk

- Okresný súd
17. novembra 30
064 01 Stará Ľubovňa , Telefón: 052 / 888 52 00
- Okresný súd Poprad
Štefánikova 100
058 01 Poprad, Telefón: 052/ 8887 111
- Okresný súd Kežmarok
Trhovište 16
060 01 Kežmarok, Telefón: 052/ 452 59 02
- Okresný súd Prešov
Grešova 3
080 01 Prešov, Telefón: 051/ 888 1111
- Kontakty na pracovníčky SPOD a SK príslušných pracovísk, pod ktoré spadajú deti umiestnené v centre:
SPODaSK Stará Ľubovňa: 052/2448606
SPODaSK Kežmarok : 052/2442303
SPODaSK Poprad: 052/2440609
SPODaSK Vranov nad Topľou: 035/24406011
SPODaSK Prešov: 051/2440609

Kontakty na príslušné inštitúcie sú pravidelne aktualizované.

Taktiež na chodbe centra je k dispozícii schránka uzamknutá okresným prokurátorom do ktorej deti môžu vhadzovať svoje podnety, sťažnosti. Pravidelne centrum navštevuje prokurátor, deti sú vopred o jeho návšteve informované a môžu sa s ním stretnúť a porozprávať bez prítomnosti zamestnanca centra.

- v) **opis povinností dieťaťa, alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa, alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra**

Povinnosti dieťaťa:

Všeobecné:

„Dieťa je povinné svojim rodičom, prejavovať primeranú úctu a rešpektovať ich. Ak dieťa žije v domácnosti s rodičmi, je povinné podieľať sa osobnou pomocou na spoločných potrebách rodiny a prispievať na úhradu potrieb rodiny podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Dieťa je ďalej povinné:

- a) spolupracovať so svojimi rodičmi v záujme starostlivosti o neho a jeho výchovu,
- b) plniť si svoje vzdelávacie povinnosti primerane svojim schopnostiam a
- c) vyvarovať sa spôsobu života, ktorý by mohol byť preň ohrozujúci, najmä užívania látok, ktoré poškodzujú jeho telesné a duševné zdravie.“(zákon o rodine)

Každé dieťa žijúce v centre je povinné:

- prejavovať vychovávateľom a iným zamestnancom úctu
- pomáhať vychovávateľom a iným zamestnancom v domácnosti
- spolupracovať s vychovávateľom a iným zamestnancom
- plniť si vzdelávacie povinnosti

Každé dieťa v centre:

Má svojich vychovávateľov, gazdiné a iných zamestnancov a svoj byt. Vychovávatelia a iní zamestnanci zároveň **zastupujú rodičov**.

Rešpektuje pokyny vychovávateľov a ostatných zamestnancov centra, chová sa k nim s úctou a zdvorilo.

Pri stretnutí sa pozdraví vhodným pozdravom. Správa sa všade slušne a skromne. Zdržiava sa vo svojom byte, opustí ho len so súhlasom vychovávateľa.

Dodržiava režim dňa, je čisto a hygienicky upravené, slušne oblečené podľa povahy výchovnej činnosti.

V priestoroch centra udržiava čistotu, poriadok a šetrí majetok. svojvoľne nemanipuluje s predmetmi, ktoré môžu ohroziť jeho bezpečnosť a zdravie, alebo bezpečnosť a zdravie iných osôb.

Deti nesmú fajčiť, piť alkoholické nápoje, požívať omamné látky, vulgárne sa vyjadrovať /ani mimo domova/,

riadia sa pokynmi vychovávateľa. V škole, na verejnosti, v autobuse a iných dopravných prostriedkoch sa správajú disciplinovane.

Deťom sa z bezpečnostných dôvodov zakazuje behať po chodbách, schodoch a spálňach, bez súhlasu hospodárky školy premiestňovať inventár z miestnosti do miestnosti, vyhadzovať predmety z okien,...

Povinnosti dieťaťa konkrétne :

Cieľová skupina od 0 do 6 rokov

- činnosti sa vykonávajú podľa fyzických a psychických schopností dieťaťa
- činnosti detí sa vykonávajú pod dohľadom zamestnanca Centra resp. PNR
- rešpektovať a byť úctivý voči starším
- samoobslužné činnosti dieťaťa (viazať šnúrky, párovanie ponožiek,),

- odložiť hračky,
- odniesť tanier a pohár, vziať si príbor,
- odložiť si papuče, vyčistiť si zuby
- vyhodiť odpadky a iné

- **cieľová skupina od 6 – 15 rokov**
- činnosti sa vykonávajú podľa fyzických a psychických schopností dieťaťa
- činnosti detí sa vykonávajú pod dohľadom zamestnanca Centra resp. PNR
- rešpektovať a byť úctivý voči starším, nevyjadrovať sa vulgárne voči zamestnancom Centra , PNR a pedagógom v škole
- dodržiavať školskú dochádzku
- pripravovať sa na vyučovanie
- rešpektovať školský poriadok
- pomáhať pri prestieraní stola
- upratovať a umývať riad
- vysypať koše
- pracovať s bielizňou – prať, žehliť
- starať sa o svoje ošatenie, obuv
- vysávať,
- polievať kvety
- prášiť koberce,
- pomáhať pri umývaní okien,
- upratovať svoju izbu
- pripravovať jednoduché pokrmy
- pomáhať pri nákupoch potravín
- pomáhať pri sezónnych prácach na pozemku – okopávanie, vytrhávanie buriny, zber úrody
- pomáhať pri starostlivosti o ovocné stromy
- práca v dielni a iné.

cieľová skupina od 15 do 18 rokov

- činnosti sa vykonávajú podľa fyzických a psychických schopností dieťaťa
- činnosti detí sa vykonávajú pod dohľadom zamestnanca Centra resp. PNR
- rešpektovať a byť úctivý voči starším, nevyjadrovať sa vulgárne voči zamestnancom Centra , PNR a pedagógom v škole
- povinnosť rešpektovať pravidlá Centra pri pohybe detí v Centre a mimo Centra

- dodržiavať školskú dochádzku
- pripravovať sa na vyučovanie
- rešpektovať školský poriadok
- chovať sa morálne (dodržiavať 10 Božích prikázaní)
- nedostať sa do sporu so zákonom
- z vychádzky sa vracat' v dohodnutom čase
- nekonzumovať alkohol a iné omamné látky
- dodržiavať dennú skladbu dňa
- dodržiavať hygienické zásady
- dodržiavať zákaz fajčenia v budove a areáli Centra
- rešpektovať pokyny zamestnancov Centra, PNR
- pomáhať pri domácich prácach
- pomáhať pri nákupoch potravín
- samoobslužné činnosti
- pomáhať mladším deťom
- pripravovať jednoduché pokrmy
- obsluhovať práčku,
- nakupovať oblečenie,
- vysávať,
- polievať kvety
- prášiť koberce,
- pomáhať pri umývaní okien,
- upratovať svoju izbu
- triediť sezónne oblečenie,
- pomáhať pri sezónnych prácach na pozemku – okopávanie, vytrhávanie buriny, zber úrody
- pomáhať pri starostlivosti o ovocné stromy
- práca v dielni a iné

cieľová skupina od 18 rokov a vyššie (mladí dospelí)

- klient po dovŕšení 18. roka života podpisuje s Centrom dohodu klient centra musí dodržať:
- dodržať dennú skladbu Centra
- povinnosť rešpektovať pravidlá Centra pri pohybe detí v Centre a mimo Centra
- rešpektovať pokyny zamestnancov a vedenia centra
- zapájať sa do prác pre centrum

- dodržiavať zákaz fajčenia a pitia alkoholu v budove, areáli Centra a mimo neho
- podriaďiť sa testu na drogy a omamné látky
- chovať sa morálne
- nedostať sa do sporu zo zákonom
- chodiť do školy, aktívne sa zapájať do vyučovacieho procesu a rešpektovať školský poriadok
- nevymeškávať vyučovanie útekmi z posledných hodín a pod.
- nevyjadrovať sa vulgárne voči zamestnancom Centra , PNR a pedagógom v škole
- prospievať vo všetkých predmetoch
- úspešne ukončiť štúdium
- pripravovať a variť jednoduché pokrmy
- udržiavať v poriadku a v čistote osobné veci
- samoobslužné činnosti
- starať sa o osobnú hygienu
- pomáhať s prácami v Centre a areáli Centra, v PNR

Dieťaťu Centra a dieťaťu umiestnenému v PNR sú umožnené návštevy s blízkymi osobami po vzájomnej konzultácii Centra s orgánmi SPODaSK – overenie, či sú rodičia, súrodenci a príbuzní bezpečnými osobami, s ktorými dieťa môže udržiavať kontakty, dieťa má právo na súkromné rozhovory v prípade bezpečných osôb počas osobných návštev v Centre. Deti sú oboznámené o pravidlách návštev, kde sa dozvedia v akom čase ich rodičia môžu navštevovať tak, aby nerušili program ostatných detí v Centre resp. v PNR.

O návštevách sa vedú záznamy kontaktov v Knihe návštev, kde je uvedené kto sa s dieťaťom a akou formou kontaktoval. O priebehu návštevy sa vedie rovnako záznam.

Rodič dieťaťa by mal spĺňať štandard čistoty – bez parazitov, bez zdravotných obmedzení. V prípade, že je rodič dieťaťa alebo iná blízka osoba chorá, návšteva sa neumožní. V prípade malého dieťaťa, ktoré má zníženú imunitu osoba použije ochranné rúško. Rodič vykoná základnú hygienu, vyzuje sa, umyje si ruky alebo si očistí ruky dezinfekčným gélom. Rodičia deťom môžu priniesť sladkosti – v kupovanej forme, kde sa dá pozrieť dátum spotreby, ovocie, džúsy, vody, nie varené jedlo.

Návšteva dieťaťu nie je umožnená v prípade, že je rodič alebo iná blízka osoba pod vplyvom alkoholu, značne agresívna alebo sa počas návštevy správa nevhodne, dieťa sa necíti s osobou dobre. Preto je vhodné, aby spočiatku pri prvých návštevách rodiča bol s dieťaťom prítomný aj vychovávateľ alebo soc. pracovník (príp. psychológ - vždy ale aspoň 1 osoba Centra. Tiež je potrebné usmerniť vopred počet osôb, ktorý dieťa príde navštíviť – nie všetci príbuzní spolu.

Povinnosti rodičov dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre

- rešpektovať pravidlá Centra
- rešpektovať práva dieťaťa
- rešpektovať personál Centra, mať úctu k zamestnancom, prejavovať vhodné správanie
- dbať o zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa, bezpečnosť a zachovanie zdravia dieťaťa
- dbať o svoju vlastnú bezpečnosť dodržiavaním bezpečnostných pokynov a pravidiel Centra
- podieľať sa na čistote prostredia
- rodičom nie je dovolené fajčiť v areáli Centra, používať alkoholické nápoje a omamné látky
- je povinnosť rodičov chrániť majetok Centra a neprivlastňovať si ho
- dodržiavať základné hygienické návyky
- spolupracovať vo výchove dieťaťa s odborným tímom Centra, riadiť sa jeho usmerneniami

Pravidlá pohybu detí v detskom domove a mimo detského domova

Vzhľadom na to, že detský domov prevádza starostlivosť o deti rodinnou formou, vyžaduje sa zabezpečenie podmienok podobných v bežnej rodine. Je nutné brať do úvahy, že jednou z úloh starostlivosti o deti v detskom domove je pripraviť ich na samostatný život tým, že sa postupne zvyšujú nároky na ich samostatnosť. Prihliadajúc na špecifiká detského domova platia tieto pravidlá pre pohyb detí v detskom domove a mimo detského domova:

1. Pohyb detí v rámci budovy a areálu detského domova:

Starostlivosť v detskom domove sa vykonáva v 4 samostatných bytoch. K detskému domovu patrí aj areál detského domova. Je potrebné vytvoriť podmienky podobné domácejmu prostrediu – deti sú v byte a v areáli doma:

- deti sa môžu v priestoroch svojho bytu pohybovať voľne
- o odchode z priestorov bytu (do iného priestoru budovy, bytu alebo na dvor) dieťa informuje vychovávateľa, príp. gazdinú
- pri vstupe do iného bytu klope (ide na návštevu)

2. Pohyb detí mimo budovy a areálu detského domova:

Deťom sú umožnené vychádzky do mesta:

- skupinové – s vychovávateľom
- skupinové – bez vychovávateľa (tri deti a viac)
- individuálne

Vychádzky skupinové bez vychovávateľa a individuálne sú dovolené len po uvážení vychovávateľa a s jeho súhlasom. Doporučuje sa, aby na individuálne vychádzky chodili vo dvojiciach.

3. Pobyt detí mimo mesta:

Deti sa môžu zdržiavať mimo mesta kde je sídlo detského domova:

- v skupinách s vychovávateľom
- v skupinách bez vychovávateľa

- v škole mimo mesta
- individuálne

Na pobyt detí mimo mesta skupinový bez vychovávateľa alebo individuálny je potrebný súhlas riaditeľa detského domova, alebo vychovávateľa. Tento je umožnený len deťom vo veku nad **15 rokov** (učni, stredoškóoláci, ...) spravidla na návštevu rodiny alebo blízkych príbuzných, školskú prax, brigády, výlety,...

Ak je na akcii podobnej vyššie uvedeným zabezpečený dozor, je potrebný ústny súhlas riaditeľa a záznam v dokumentácii vychovávateľa. Ak chcú deti opustiť mesto bez dozoru **aj na noc** musia mať písomný súhlas vychovávateľa a riaditeľa podľa vzoru uvedeného v prílohe. Takýto súhlas môžu získať raz za mesiac v odôvodnených prípadoch viackrát.

Ak sa dieťa má vrátiť do večierky súhlas riaditeľa sa nevyžaduje, vychovávateľ informuje riaditeľa dodatočne. O vychádzkach mimo mesta sa vedie záznam. Do školy mimo mesta deti cestujú samostatne po zaškolení vychovávateľom.

Pri ceste do školy starší žiaci dohliadajú na mladších (najmä prvákov). Ak je dieťa, ktoré musí cestovať do školy výrazne mentálne zaostalé, sprevádza ho poverený zamestnanec detského domova. Samostatný pohyb takého dieťaťa je možný len po odbornom uvážení (vychovávateľ, psychológ, učiteľ...) a s ústnym súhlasom riaditeľa.

Podmienky návštev v centre:

Návštevy cudzích osôb:

Za cudzie osoby považujeme tie, ktoré nie sú v blízkom príbuzenskom vzťahu k deťom.

Takéto osoby môžu navštíviť dieťa v centre len so súhlasom riaditeľa, alebo poverenej osoby.

Návštevy blízkych príbuzných blízkych osôb detí:

Blízkymi príbuznými detí sú: otec, matka, brat, sestra, starý otec, stará matka.

Blízkou osobou dieťaťa je osoba, s ktorou má dieťa preukázateľne vytvorený blízky vzťah a nemá na dieťa nežiaduci vplyv (morálny, mravný, majetkový,...)

Všetky návštevy príbuzných musia byť vopred ohlásené schválené vedením centra, alebo sociálnym pracovníkom.

O návštevách kamarátov musí byť oboznámený vychovávateľ a musí s nimi súhlasiť.

- príbuzný, ktorý príde na návštevu do centra nesmie byť pod vplyvom alkoholu a iných omamných látok a musí byť umytý a čisto oblečený.

- počas návštevy sa zdržiavajú v centre v návštevnej miestnosti, prípadne v areáli centra. Do mesta môžu ísť len na krátku dobu (2 hodiny) a so súhlasom príslušného vychovávateľa.

- vstup návštevy do bytu je umožnený vychovávateľom len výnimočne a nesmie narúšať výchovnú činnosť ostatných detí.

- ak príbuzný plánuje vziať dieťa na pobyt domov cez víkend, prázdniny, sviatky,... môže tak urobiť len so súhlasom riaditeľa a v prípade, že nenarúša dlhodobu plánovanú aktivitu centra: - kultúrne a spoločenské aktivity, športové hry, liečenie,....

- vysvetľovanie,
- povzbudzovanie,
- rozpoznanie a ocenenie slušného správania,
- vlastný príklad rodičov,
- stanovenie jasných a jednoznačných pravidiel, aby dieťa chápalo, čo sa smie a čo nie,
- realistické očakávania v závislosti od veku a vývojovej úrovne dieťaťa.

Výchovné prostriedky sú ukladané v 4 stupňoch:

1. osobný (riešený medzi vychovávateľom a dieťaťom) používa sa pri bežných priestupkoch a najčastejšie – odvrávanie neposlušnosť, nesplnenie si povinností,...
2. komunitný (riešený v kruhu „rodiny“, na komunitnom stretnutí) používa sa pri vážnejších priestupkoch – drobné krádeže, agresívne správanie,...
3. riaditeľský (pohovor s riaditeľom) používa sa, ak zlyhali predošlé stupne, alebo ak ide o závažný priestupok – alkohol, cigarety, náznaky šikany detí a dospelých, vulgárne vyhrážky,...
4. trestnoprávny (rieši polícia, úrady, súdy,...) pri porušení zákona

Najčastejšími prostriedkami ukladanými v *prvých dvoch stupňoch* sú:

Rozhovor, ospravedlnenie sa, prísny rozhovor, prísny rozhovor so zápisom, obmedzenie televízie na určitú dobu, obmedzenie vychádzok na určitú dobu, zákaz obľúbenej činnosti na určitú dobu, odmietnutie hovoru na určitú dobu, pozastavenie výplaty časti vreckového, neumožnenie predĺženia večierky, zadanie povinností navyše,...

Pri *treťom stupni* veľa záleží na tom, do akej miery dieťa považuje riaditeľa za autoritu. Najčastejšími prostriedkami ukladanými riaditeľom sú:

Rozhovor, opakovaný rozhovor so zápisom, prísny rozhovor so zápisom, príkaz ospravedlniť sa, zrušenie účasti na akcii na ktorej dieťaťu záleží, pozastavenie vreckového na 1 mesiac, upozornenie na možnosť presunu do iného zariadenia súdom, pridelenie povinností navyše, zákaz obľúbenej činnosti na určitú dobu, odmietnutie hovoru na určitú dobu, odmietnutie pomoci – zväčša jednorazové, príkaz podrobiť sa vyšetreniu na omamné látky,...

Pri *štvrtom stupni* ide o hlásenie trestného činu, alebo podozrenia z trestného činu orgánom činným v trestnom konaní. Toto hlásenie býva podané cudzou osobou, zamestnancom centra, skupinou zamestnancov, alebo dieťaťom. Pri každej takejto udalosti klient podstúpi rozhovor s riaditeľom.

Pri riešení problémov na všetkých stupňoch je nápomocný psychológ, sociálny zamestnanec, špeciálny pedagóg, v prípade potreby aj kňaz či iný odborník.

Dieťa v SUS a v PNR sa oboznámi s odmenami a sankciami, ktoré vyplynú z hodnotenia jeho správania. Pravidlá sú spoločnou dohodou detí a dospelých .

Odmeny a sankcie pre dieťa zvolí vychovávateľ resp. PNR pri situácii, v ktorej dieťa porušilo pravidlá alebo sa vyznamenalo výnimočným správaním. Vychovávateľ, PNR sa usiluje o to, aby počas výchovných situácií predchádzal nežiaducemu správaniu u dieťaťa. Výchovné prostriedky volí individuálne, vzhľadom k osobnosti dieťaťa, danej situácii, ktorá vznikla. Určí ich vychovávateľ , zamestnanec, PNR ktorý je prítomný pri nežiaducom správaní dieťaťa. Pri prípadnom nesúhlase dieťaťa s uloženým výchovným prostriedkom , ten spoločne prehodnotia, resp. si môže dieťa samo navrhnúť výchovný prostriedok, no vždy

v súlade s pravidlami, ktoré sú v SUS a PNR určené. O sankcii dieťaťa upovedomí určeným spôsobom ostatných vychovávateľov, zamestnancov SUS, urobí záznam, o ktorom upovedomí ostatných vychovávateľov a odborný tím Centra. Pri pretrvávajúcom probléme sa na komunitu SUS a OT prehodnotia zvolené formy výchovných opatrení, ich dĺžka a účinnosť na správanie dieťaťa.

ODMENY PRE DIEŤA

Menšie dieťa

- spoločné prežívanie času aktivitou vonku – návšteva detského ihriska, kina, cukrárne
- zakúpenie hračky, želaného predmetu,
- bodovací systém – pečiatky, kreslené obrázky.

Staršie dieťa – mobil, dlhšie sledovanie televízie a výber programu, samostatná vychádzka – sa povoľuje až po splnení si povinností – napísanie domácich úloh, poriadok v izbe, vykonanie služby v kuchyni alebo v inej časti spoločných priestorov podľa rozpisu služieb detí v SUS, PNR

- Pochvala riaditeľom DeD.

SANKCIE ZA PORUŠENIE PRAVIDIEL

- **obmedzenie vychádzok**

- vedomý neskorý príchod zo školy – túlanie sa po vonku bez oznámenia vychovávateľom – 1 deň,
- klamanie pri záškoláctve,
- vedomá nepripravenosť na vyučovanie

Sankcia bude trvať dovtedy, kým si dieťa známku neopraví, neprihlási sa na vyskúšanie, najdlhšie 2 týždne.

- **obmedzenie mobilu**

- v prípade rušenia mobilom ostatných,
- nerešpektovania času večierky,
- nerešpektovanie služieb v domácnosti,
- v prípade, že si nesplní službu v SUS, v PNR

Obmedzenie dovtedy, kým si službu neurobí a nesplní dané požiadavky, najdlhšie 2 týždne.

- **náprava škody, ktorú dieťa spôsobilo**

- utretie po vyliatí,
- zašitie po roztrhaní – menšia škoda, v prípade neúmyselného roztrhnutia nie,

- **obmedzenie sledovania televízie** – na jeden deň-

- v prípade agresívneho správania voči deťom v skupine alebo vychovávateľovi, voči PNR resp. členom PNR

- v prípade úmyselného zničenia majetku v Centre, PNR

- v prípade krádeže financií vychovávateľovi v Centre, PNR.

Ak dieťa nesúhlasí s uloženým výchovným prostriedkom, môže požiadať **riaditeľa**, prípadne **zástupcu riaditeľa** DeD o jeho prehodnotenie. Výchovný prostriedok je možné prehodnotiť po jasnom zdôvodnení dieťaťom prečo s ním nesúhlasí. Uloženie výchovného prostriedku sa prekonzultuje aj s tým, kto výchovný prostriedok uložil.

Ak by sa ukázalo, že výchovný prostriedok bol uložený neoprávnene, zruší sa.

Ak oprávnenosť je pochybná, musí sa celá vec došetriť.

Ak je zjavná oprávnenosť uloženia výchovného prostriedku, môže sa po rozhovore s dieťaťom uložiť iný.

Ak si dieťa žiada pri prehodnocovaní výchovného prostriedku účasť vedúceho pracovníka, alebo psychológa, vyhovie sa mu.

O celej veci sa urobí záznam.

Prehodnotenie výchovného prostriedku sa môže urobiť len raz a záver je záväzný pre obe strany (dieťa aj toho, kto výchovný prostriedok uložil).

V prípade krádeže majetku alebo predmetov iných osôb mimo Centra, PNR a dokázaní daného skutku – spadá do kompetencie polície, ktorá skutok bude riešiť a určí aj sankcie. V prípade potreby naplnenie sankcie koordinuje riaditeľ.

Dieťa, ktoré je už **tretnoprávne zodpovedné** a urobí skutok proti verejnému poriadku, občianskemu spolunažívaniu,...

- uhradí **sankcie uložené pri tretnoprávnom konaní** zo svojho vreckového až do sumy polročného vreckového, pričom sa vyžaduje jeho súhlas.
- v prípade poškodenia majetku školy, Centra, v PNR ak sa už poškodená vec nedá opraviť – Centrum túto vec zakúpi a dieťaťu uloží výchovný prostriedok riaditeľ.

x) spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona

- Vreckové sa dieťaťu poskytuje maximálne v 4 častiach .

Výšku vreckového vypočítava sociálny pracovník na základe veku dieťaťa. Vpracuje *interný doklad* o výplate vreckového za príslušný mesiac podľa samostatných skupín, mena dieťaťa a veku dieťaťa. Podklady postupuje hospodárovi centra.

Hospodár vykoná vecnú kontrolu správnosti a postupuje na schválenie riaditeľovi detského domova. Po schválení vreckového riaditeľom, vypláca vreckové v hotovosti vychovávateľovi konkrétnej skupiny, alebo profesionálnemu náhradnému rodičovi. Dieťa svojim podpisom na *internom doklade* potvrdzuje, že je informované o výške vreckového, ktoré mu má byť v daný mesiac vyplatené.

Vychovávateľ vypláca vreckové deťom a mladým dospelým. O výplate sa vedie „*Evidencia vreckového vo výchovnej skupine*“

Dieťa preberá vreckové v plnej výške, alebo po čiastkach a prevzatie potvrdzuje podpisom v „*Evidencii vreckového vo výchovnej skupine*“. Výšku prevzatej čiastky dohodne s vychovávateľom.

V profesionálnej náhradnej rodine odovzdáva vreckové dieťaťu profesionálny rodič.

- Dieťa do 10 rokov sprevádza pri nákupe zamestnanec centra, alebo iná poverená osoba (súrodenc, ...).
- V prípade podozrenia, že vreckové bolo zneužitú na nákup alkoholu alebo cigariet bude musieť dieťa predkladať pokladničný blok z nákupu.

y) opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa, alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami centra.

A) úraz dieťaťa

- Pri úraze je k dieťaťu ihneď privolaná záchranná zdravotná služba.
- V prípade živelnej katastrofy sú ihneď privolané záchranné zložky a polícia.
- Aby sa zamedzilo rizikovým situáciám vchod budovy centra bude uzamknutý po 21:00.

B) Postup pri nedovolenom opustení centra

- Ak sa dieťa nevráti do centra napríklad po školskom vyučovaní, alebo z vychádzky bez oznámenia informujeme ihneď útvar policajného zboru, SPODaSK, zákonný zástupca dieťaťa, príslušný súd.
- Osoby, ktoré sa zdržiavajú v centre a nie sú klientmi centra budú pred uzamknutím budovy z centra vyzvaní aby centrum opustili a musia odísť z areálu centra.

2. Vážne nezhody medzi deťmi a zamestnancami centra

a) medzi deťmi a deťmi centra

- zistenie príčiny nezhôd, dohovor, komunita,
- vyvodenie pedagogických opatrení,
- pohovor s riaditeľom
- konzultácia s psychológom
- Pri vážnych konfliktoch bude privolaný útvar policajného zboru.

b) medzi deťmi a zamestnancami centra

- zistenie príčiny nezhôd, dohovor, komunita
- oboznámenie riaditeľa o situácii,
- stretnutie zamestnancov centra

Centrum má právo tento program upravovať, dopĺňať a meniť. O zmenách informuje Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny.

V Podolínci dňa 7.12.2018

Ing. Štefan Straka riaditeľ DeD